

Nr 120.

Av herr **Holmgren**, om anslag till påbörjande av ett nytt ubåtsmoderfartyg.

Ubåtsdepåfartyget *Svea* löpte av stapeln år 1885 och har sedan dess undergått ett flertal ombyggnader, innan det fått sina nuvarande anordningar såsom depåfartyg för ubåtar, i vilken tjänst fartyget inträdde 1921. Sedan dess hava ubåtarna och deras besättningar ökats i storlek samt därjämte de allmänna kraven på förlägningsutrymme, bekvämligheter och icke minst hygieniska anordningar ombord väsentligt vuxit. Det är därför förklarligt, att fartyget icke längre motsvarar moderna krav. Även dess sjövärdighet torde vid detta laget kunna ifrågasättas.

Att märka är att tjänstgöringsförhållandena å ubåt äro av sådant slag, särskilt i fråga om intensitet och ytterligt begränsad personlig rörelsefrihet, att besättningen bör beredas tillfälle till vila och rekreation så snart omständigheterna det medgiva. Den nödvändiga omväxlingen i levnadsförhållandena kan icke äga rum å ubåten, enär fartygstypen icke kan inrymma sanitära och för kontinuerlig beboelighet erforderliga anordningar och utrymmen. Även ur hälsosynpunkt är det ett önskemål, att ubåtsbesättningen icke under längre tid än nödvändigt förlägges till rum, vilka bliva infekterade av mer eller mindre hälsovådliga gaser från ackumulatorbatterier m. m. Dessutom tillkommer under krigsförhållanden och krigsmässiga övningar, att ubåtarna till ankars — i avsaknad av depåfartyg — själva måste bestrida stridsberedskaper såsom luftvärnsberedskap, utkik m. fl., vilka onödigtvis uttrötta besättningarna.

Med hänsyn härtill har sedan snart ett årtionde krav framförts på att ersätta *Svea* med ett annat depåfartyg. Talrika framställningar och förslag i ärendet hava också ingivits såväl från de sjögående myndigheterna som från landmyndigheterna. Senast hava förslag i denna riktning upptagits i chefens för marinen »Utredning rörande flottans fartygstyper» ävensom i motsvarande utredning av chefen för försvarsstaben. Samtliga utredningar hava det gemensamt, att ersättningsfrågan för depåfartyget *Svea* lämpligast och mest ekonomiskt bör lösas genom att bygga ett nytt depåfartyg för ubåtarna. I statsverkspropositionen uttalar departementschefen, att han »i likhet med marinförvaltningen anser, att det nuvarande moderfartyget *Svea* snarast möjligt bör ersättas med ett nytt dylikt fartyg». Likafullt anser han sig »icke kunna förorda äskande av medel redan för nästa budgetår till påbörjande av det av marinförvaltningen föreslagna nya moderfartyget för undervattensbåtar».

Jag kan så mycket mindre förstå denna ståndpunkt som marinförvaltningen redan i skrivelse den 4 april 1938 med skärpa framhållit i vilket

dåligt skick »Svea» för närvarande befinner sig. Det är snarast i behov av omfattande reparationsarbeten, vilka beräknas draga en kostnad av minst 750 000 kronor, för såvitt icke ersättning kan beräknas inom närmaste tiden. Medel böra under dessa omständigheter nästa budgetår beviljas för byggandet av ett nytt depåfartyg, så att detsamma kan vara färdigställt vintern 1940—41. Riskerna med att använda den gamla »Svea» äro alltför stora för att ett eller annat års uppskjutande av det nya depåfartygets stapelsättande skall kunna godtagas.

Under åberopande av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen till påbörjande av ett nytt ubåtsmoderfartyg under budgetåret 1939/40 beviljar ett förslagsanslag av 1 430 000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1939.

Bj. Holmgren.
